

Samlenotat

Socialministeriet
(Ligestillingsafdelingen)
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Beskæftigelsesministeriet

ldj/rmh
JIC

Rådsmøde for beskæftigelse og sociale anliggender den 10. marts 2006

23. februar 2006

Dagsordenen for rådsmødet forventes at se således ud:

Sag nr. 7113-0011

- 1. Forberedelse af Det Europæiske Råds forårsmøde**
 - a) Nøglebudskaber baseret på b) til f)**
 - Vedtagelse
 - Politisk debat (offentlig) 2
 - b) Kommissionens årlige fremskridtsrapport om de nationale reformprogrammer (NRP) 5**
 - c) Kommissionens og Rådets fælles beskæftigelsesrapport 2005**
 - Vedtagelse 9
 - d) Fællesrapporten om social beskyttelse og social inklusion**
 - Vedtagelse 12
 - e) Kommissionens meddelelse om strømlining af den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse og social inklusion**
 - Godkendelse af fællesudtalelse fra SPC /EPC 16
 - f) Kommissionens rapport om lighed ml. kvinder og mænd 2006 20**
- 2. Forberedelse af Det sociale trepartstopmøde**
 - Udveksling af synspunkter 22
- 3. Arbejdsprogram for Beskæftigelsesudvalget (EMCO) 2006**
 - Information 24
- 4. Arbejdsprogram for Komiteen for social beskyttelse (SPC) 2006**
 - Information 26
- 5. Forordningsforslag til ændring af forordning 1408/71 (diverse ændringer 2005)**
 - Generel indstilling 28
- 6. Kommissionens rapport om virkningen af de nationale overgangsordninger, der blev fastlagt i tiltrædelsestraktaten af 2003 (perioden 1. maj 2004 – 30. april 2006)**
 - Præsentation fra Kommissionen 30

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds forårsmøde

s. 2/32

- a) **Nøglebudskaber baseret på b) til f)**
 - Vedtagelse
 - Politisk debat (offentlig)
- b) **Kommissionens årlige fremskridtsrapport om de nationale reformprogrammer (NRP)**
- c) **Kommissionens og Rådets fælles beskæftigelsesrapport 2005**
 - Vedtagelse
- d) **Fællesrapporten om social beskyttelse og social inklusion**
 - Vedtagelse
- e) **Kommissionens meddelelse om strømlining af den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse og social inklusion**
 - Godkendelse af fællesudtalelse fra SPC /EPC
- f) **Kommissionens rapport om lighed ml. kvinder og mænd 2006**

+++ 0 +++

- Ad a) Nøglebudskaber baseret på b) til f)**
 - Vedtagelse
 - Politisk debat (offentlig)

Nyt notat

Resumé

Komitéen for Social Beskyttelse og Beskæftigelseskomitéen har vedtaget en række nøglebudskaber til forårsmødet i Det Europæiske Råd, herunder vedrørende sammenhængen mellem vækst, beskæftigelse og social beskyttelse og betydningen af de udfordringer, der udspringer af den demografiske udvikling og globaliseringen.

Baggrund

I lighed med tidligere år har Komitéen for Social Beskyttelse (SPC) og Beskæftigelseskomitéen (EMCO) vedtaget en række nøglebudskaber til forårstopmødet i Det Europæiske Råd.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Formål og indhold

Budskaberne fra SPC er følgende i uofficiel oversættelse:

- Rådet minder om, at styrkelse af den sociale sammenhæng er et centralt mål for EU, og at vækst og beskæftigelse er midler til større sociale sammenhæng.
- Rådet endosserer de nye arbejdsmetoder i den åbne koordinationsmetode så vel som de tilhørende fælles kvalitative mål som ændret af SPC og EPC (Den økonomiske politiske komité). Rådet inviterer medlemsstaterne til at leve op til disse udfordringer i deres strategier vedrørende social beskyttelse og inklusion.

- På linie med den overordnede idé for Lissabon-strategien inviteres s. 3/32 medlemsstaterne til at fokusere den strømlinede åbne koordinationsmetode på levering af målene. Sammen med Kommissionen bør medlemsstaterne navnlig tillægge overvågning og evaluering vægt. Rådet opmuntrer medlemsstaterne til i deres reformprogrammer at give høj profil til det bidrag, som den åbne koordinationsmetode vedrørende social beskyttelse og social inklusion kan give til gennemførelsen af Lissabon-strategien.
- Rådet lægger stærkt vægt på den gensidigt forstærkende virkning af politikkerne vedrørende økonomi, beskæftigelse og social beskyttelse. Rådet gentager, at større social sammenhæng er en forudsætning for økonomisk vækst, og at økonomisk vækst og flere og bedre jobs er centrale betingelser for at styrke den europæiske sociale model, social sammenhæng og bæredygtig udvikling.
- Rådet bør derfor invitere medlemsstaterne til at tage yderligere skridt med henblik på udfordringerne fra demografiske og globaliseringsmæssige ændringer, herunder i lyset af de seneste fremskrivninger vedrørende virkningen på de offentlige udgifter og adressere de tilsvarende udfordringer på pensionsområdet og sundheds- og ældreplejeområdet samt sørge for en bedre balance mellem arbejds- og familielivet.
- Rådet inviteres også til at endossere hovedresultaterne i Fællesrapporten om social beskyttelse og social inklusion og give yderlige vejledning med hensyn til at opfylde målene vedrørende styrkelsen af den sociale sammenhæng.

Budskaberne fra EMCO foreligger endnu ikke i en endelig udgave. Følgende kan anføres i en uofficiel oversættelse af hovedlinierne:

Generelle konklusioner:

- Rådet fremhæver, at Europa må optrappe sin indsats for at skabe mere vækst, højere beskæftigelse og produktivitet samt styrke den sociale inklusion og den sociale beskyttelse, for at sikre holdbarheden af den europæiske socialmodel.
- Kommissionens årlige fremskridtsrapport viser, at implementeringen af Lissabon-strategien må op i et højere gear. Medlemslandene skal være mere ambitiøse mht. indfrielse af Lissabon-målene. Styring af indsatsen og socialt partnerskab er afgørende for en effektiv implementering af beskæftigelses- og socialpolitikken.

Den europæiske beskæftigelsesstrategi:

- Alle aktører skal nu lægge energi i en effektiv implementering af mere ambitiøse politikker, der skal forøge beskæftigelsen fra det nuværende EU-niveau på 63,3 pct. til 70 pct. i 2010. Med de gennemførte reformer i medlemslandene og de forbedrede økonomiske udsigter har den europæiske økonomi potentiale til at foretage et substantielt skridt fremad og skabe flere jobs.
- Der skal anlægges en lifecycle tilgang til arbejdet, der letter overgange igennem arbejdslivet
- Medlemslandene tilskyndes til at foretage et kursskifte i retning af aktive og forebyggende politikker. En fortsat fokus er nødvendig vedrørende udbudet af arbejdskraft og med hensyn til målgrupper som unge, kvinder, ældre arbejdstagere samt indvandrere, minoriteter og handicappede.
- For at imødegå globaliseringens effekter og for at lette overgange i en vidensbaseret økonomi skal tiltagene over for lavtuddannede og lavtlønnede, især dem i marginen af arbejdsmarkedet, fokuseres mere for at gøre en forskel med hensyn til flere og bedre jobs.

- Den menneskelige kapital er afgørende. For at opnå et gennembrud i så henseende skal der fokuseres mere på anvendelse af de rette finansielle incitamenter til at tage en uddannelse og deltage i livslang læring såvel som forbedring af effektiviteten af investeringerne i menneskelig kapital. s. 4/32
- Medlemslandene har i de nationale reformprogrammer ikke udviklet omfattende strategier til forbedring af arbejdstageres og virksomheders tilpasningsevne. Landene skal adressere fleksibilitet kombineret med beskæftigelsessikkerhed og undgå segmentering for at imødekomme virksomhedernes og arbejdstageres behov.

Opfølgning:

- Da det er tid for implementering af medlemslandenes strategier, skal de integrerede retningslinier inklusiv de vedtagne benchmarks og mål forblive uændrede. Alle aktører, herunder de sociale parter skal fuldt ud påtage sig deres forpligtelser med hensyn til Lissabon-strategien.
- I overensstemmelse med nøglebudskaberne er de politikområderne, der nævnes under Action 3 i Kommissionens årlige fremskridtsrapport, afgørende for forbedring af resultaterne.
- I 2007 vil vurderingen af medlemslandenes resultater inden for Lissabon-strategien give en sund basis for landespecifikke henstillinger. I den sammenhæng vil bilaterale kontakter mellem Kommissionen og medlemslandene være givtige og styrke styringen af strategien.

Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret og konsekvenserne herfor

Ikke relevant.

Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Nøglebudskaberne har ikke i sig selv konsekvenser for disse områder.

Høring

Dette punkt på rådsmødets dagsorden blev behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige holdning

Regeringen har en positiv holdning til de foreslåede budskaber.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater forventes på baggrund af drøftelserne i SPC og EMCO at bakke om budskaberne på rådsmødet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Nøglebudskaberne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Nyt notat

Resumé

I medfør af den relancerede Lissabon-strategi skal Kommissionen hvert år udarbejde en rapport om implementeringen af strategien. På baggrund af Kommissionens rapport vil Det Europæiske Råd hvert forår gøre status over fremskridt med implementeringen af strategien og beslutte eventuelle nødvendige justeringer. Kommissionens første årlige Fremskridtsrapport blev offentliggjort den 25. januar 2006. I centrum for rapporten er en evaluering af medlemslandenes nationale reformprogrammer. Vurderingen af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv, ligesom Kommissionen generelt anbefaler "flexicurity"-modellen. Desuden har Kommissionens rapport et særligt fokus på de globaliseringsemner, der blev drøftet på det uformelle topmøde på Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi), som også bliver en del af forberedelsen af forårstopmødet.

Baggrund

I forbindelse med midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien besluttede Det Europæiske Råd i marts 2005 at iværksætte en ny treårig cyklus for at forbedre implementeringen af strategien (den nuværende cyklus går fra 2005 til 2008).

Som udgangspunkt for denne cyklus og med grundlag i Det Europæiske Råds konklusioner vedtog Rådet et sæt "integrerede retningslinjer". Disse udgøres af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) samt retningslinjerne for beskæftigelsen (EG), som blev integreret til i alt 24 retningslinier. På basis af disse retningslinier har landene udarbejdet nationale reformprogrammer (NRP) i lyset af landenes specifikke situationer og behov. Reformprogrammerne blev tilsendt Kommissionen i efteråret 2005 og udgør grundlaget for gensidig overvågning og erfaringsudveksling mellem medlemslandene og for Kommissionens årlige evaluering i Fremskridtsrapporten om Lissabon-strategien. På baggrund af denne rapport vil Det Europæiske Råd gøre status over implementeringen af strategien og identificere de områder, der kræver større fælles opmærksomhed.

Globaliseringsemnerne fra Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi) indgår også i Kommissionens Fremskridtsrapport.

Kommissionens Fremskridtsrapport og forberedelsen af forårstopmødet vil være på dagsordenen for en række rådsformationer: ECOFIN den 24. januar 2006, 14. februar 2006 og 14. marts 2006, Rådet for beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse den 10. marts 2006, Miljørådet den 9. marts 2006, Uddannelsesrådet den 23. februar 2006 samt Konkurrenceevnerådet den 13. marts 2006, hvilket bidrager til, at ejerskabet for Lissabon-strategien bliver bredt funderet. Endvidere forventes der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (energi) den 14. marts 2006. I overensstemmelse med Sevilla-metoden skal rådet (GAERC) forberede møderne i Det Europæiske Råd, hvor næste forårstopmøde finder sted den 23.-24. marts.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

s. 6/32

Da Lissabon-processen tager udgangspunkt i den åbne koordinationsmetode og de nationale kompetencer, vurderes nærhedsprincippet at være overholdt.

Formål og indhold

Fremskridtsrapporten indeholder to hoveddele: 1. Del er en generel, samlet vurdering af de nationale reformprogrammer (NRP) inklusiv konkrete forslag til handling inden udgangen af 2007 inden for fire politikområder, hvor evalueringen af NRP har tydeliggjort særlige mangler og udviklingspotentiale. Kommissionen opfordrer Det Europæiske Råd (DER) til at tage stilling til disse forslag på forårstopmødet i marts. 2. Del består af kapitler for hvert NRP, hvori Kommissionen giver en landespecifik vurdering. Derefter indgår der et større annex, der uddyber evalueringen indenfor makro-økonomi og mikro-økonomi samt et udkast til den Fælles Beskæftigelsesrapport for 2005-2006.

”Flexicurity”-modellen inddrages flere gange i Fremskridtsrapporten, bl.a. i 1. Del som en ”best practice” for reformering af arbejdsmarkedet. Om end modellen ikke benævnes som dansk, er det dog alment kendt, at der sigtes til DK’s arbejdsmarkedsmodel.

De fire politikområder og tilhørende konkrete handlingsforslag, som ifølge Kommissionen bør gennemføres inden udgangen af 2007, er:

1. Forskning, udvikling og universiteter; ”Investing more in knowledge and innovation”
2. Erhvervslivets rammevilkår; ”Unlocking the business potential, particularly of SMEs”
3. Globalisering og demografisk aldring; ”Responding to globalisation and ageing”
4. Energi; ”Moving towards an efficient and integrated EU energy policy”

Ad aktionsområde 3: Globalisering og demografisk aldring; ”Responding to globalisation and ageing”:

- Medlemslandene skal sikre den finansielle bæredygtighed ved at forbedre de offentlige finanser og stadig reducere offentlig gæld. Som led i reformer af de offentlige pensionssystemer skal medlemslandene skabes incitament for ældre arbejdstagere til at blive længere på arbejdsmarkedet og tilpasse pensionsalderen til den forøgede forventede levetid.
- Medlemslandene bør gennemføre strategier for aktiv aldring. Formålet skal være at styrke incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet, og herunder begrænse antallet af efterlønnere, give bedre muligheder for delvis tilbagetrækning og deltidsarbejde samt at forbedre kvaliteten i arbejdet. Endvidere bør arbejdstagere over 45 år i langt højere grad end andre deltage i efteruddannelse.
- Medlemslandene bør inden udgangen af 2007 sikre, at alle unge, der har forladt skolen og er arbejdsløse, får tilbudt beskæftigelse, en læreplads, yderligere uddannelse eller andre beskæftigelsesfremmende tiltag inden for seks måneder – og ved år 2010 inden for 100 dage. Der bør endvidere gives incitament for virksomheder, især SMV’er, til at tilbyde unge arbejdsløse beskæftigelse.
- Børnepasning og ligestilling mellem kønnene skal forbedres.
- Medlemslandene bør tilstræbe en fælles forståelse af ”flexicurity”. Kommissionen vil udarbejde en rapport med henblik på at fremme enighed blandt medlemslandene, ved udgangen af 2007, om en række fælles principper omfattende følgende elementer:

- i. Modernisering af arbejdsretten som skal give mulighed for fleksible ansættelsesvilkår samt en reduktion af opsplitningen af arbejdsmarkedet og sort arbejde. Kommissionen vil konsultere arbejdsmarkedets parter og andre involverede parter om disse spørgsmål i løbet af året.
- ii. Livslang læring og aktiv arbejdsmarkedspolitik med henblik på at styrke arbejdstagernes tilpasningsevne og beskæftigelsesegnethed kombineret med øgede finansielle incitamenter til at tage et job. Den Europæiske Socialfond og Globaliseringsfonden kan bidrage hertil.
- iii. Moderne sociale sikringssystemer, som både kan lette arbejdskraftens mobilitet og sikre tilstrækkelige sociale ydelser i tilfælde af ledighed. Direktivforslaget om overførsel af supplerende pensionsrettigheder vil bidrage til mobiliteten, og medlemslandene bør overveje at accelerere ophævelsen af alle restriktioner på arbejdskraftens fri bevægelighed inden for EU.

Med henblik på at identificere konkrete tiltag til fremskridt inden for de ovennævnte områder foreslår Kommissionen, at formandskabet afholder et ekstraordinært socialt topmøde.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser på disse områder. I det omfang en række af de opstillede nye målsætninger vil skulle efterleves, herunder eksempelvis målsætningen om at anvende 2 pct. af BNP på videregående uddannelser, vil det kunne medføre betydelige statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen forudses ikke sendt i høring. Lissabon-strategien drøftes løbende i Kontaktudvalget for Lissabon-strategien, hvor en bred kreds af interesseorganisationer og ministerier er repræsenteret, og hvor Udenrigsministeriet er formand. Der afholdes møder i udvalget frem mod forårstopmødet. Dette punkt på rådsmødets dagsorden blev behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Fremskridtsrapporten velkommen. Man hilser anbefalingen af "flexicurity"-modellen velkommen, og ser Kommissionens brede definition som egnet for en fælles EU-debat herom under behørig hensyntagen til eventuelle udgiftsdrivende elementers virkning på de offentlige finanser. Konkrete forslag vil skulle overvejes, efterhånden som de konkretiseres.

Regeringen støtter, at alle relevante rådsformationer og arbejdsgrupper bidrager til forberedelsen af Det Europæiske Råd i foråret 2006 med sikring af konsistens mellem eventuelle politikanbefalinger på forskellige områder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes mere detaljerede holdninger til Fremskridtsrapporten kendes endnu kun i begrænset omfang, men rapporten hilses generelt velkommen. Det generelle indtryk er støtte til fokusering på de fire af Kommissionen udpegede hovedindsatsområder.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for udenrigsministrenes rådsmøde den 30.-31. januar 2006, forud for ECOFINs møde den 14. februar 2006 og forud for Uddannelsesrådets møde den 23. februar 2006.

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt sin årlige Fremskridtsrapport, herunder Fællesrapporten om beskæftigelsen, hvor Kommissionen dels gør status over beskæftigelsessituationen i EU dels giver en vurdering af de enkelte medlemslandes beskæftigelsesstrategi, som de er fremlagt i de nationale reformprogrammer, som medlemslandene skal udarbejde og indsende til Kommissionen i henhold til den reviderede Lissabon-strategi.

Baggrund

Kommissionen har den 25. januar 2006 fremlagt meddelelsen "Tid for et højere gear: Nyt partnerskab for vækst og beskæftigelse" (KOM (2006) 30 final), som i Del III indeholder udkast til Fællesrapporten 2005/2006. Fællesrapporten er en integreret del af Kommissionens "implementeringspakke", der med de nye integrerede retningslinier omfatter rapporteringen vedrørende implementeringen af de makroøkonomiske- og mikroøkonomiske retningslinier samt beskæftigelsesretningslinierne. De nationale reformprogrammer 2005 udgør grundlaget for Fællesrapporten 2005-06. Rapporten skal i henhold til traktaten forelægges Det Europæiske Råd på dettes forårsmøde.

Hjemmelsgrundlag

Fællesrapporten har hjemmel i TEF art. 128.

Nærhedsprincippet

Da Lissabon-strategien tager udgangspunkt i den åbne koordinationsmetode og de nationale kompetencer, vurderes nærhedsprincippet at være overholdt.

Formål og indhold

Fællesrapporten giver et overblik over beskæftigelsessituationen i EU. Den økonomiske vækst blev i 2004 på 0,6 pct., hvilket kun var lidt højere end i 2003, hvor væksten blev på 0,3 pct. Den samlede beskæftigelsesfrekvens i EU steg til 63,3 pct. i 2004 på baggrund af højere frekvenser for kvinder og ældre, idet disse grupper bidrog med henholdsvis 0,7 og 0,8 pct. point. Ledigheden forblev uændret fra 2003 til 2004 på et niveau af 9,0 pct., men langtidsledigheden steg til 4,1 pct. En foreløbig opgørelse af ledigheden for 2005 viser en ledighed på 8,7 pct.

Rapporten behandler udviklingen i relation til beskæftigelsesstrategiens tre overordnede mål, som er 1) fuld beskæftigelse, 2) kvalitet og produktivitet i arbejdet samt 3) styrkelse af social samhørighed og rummelighed.

Rapporten fremhæver i den forbindelse bl.a., at den samlede beskæftigelsesfrekvens trods fremgang fortsat er 7 pct. point (svarende til 20 mio. jobs) under 2010-målsætningen på 70. Frekvensen for kvinder og ældre lå i 2004 henholdsvis 4 og 9 pct. point under 2010-målsætningerne. Kommissionen konstaterer, at 18 medlemslande har sat nationale mål for frekvensen, 15 har sat for kvinder og 11 for ældre arbejdstagere.

Vedrørende beskæftigelsesstrategiens andet mål om kvalitet og produktivitet i arbejdet fremgår det af rapporten, at væksten i arbejdsproduktiviteten steg 1,9 pct. i EU i 2004, men at dette niveau var lavere end i USA og Japan, hvor produktiviteten steg hhv. 3,3 og 2,5 pct.

Med hensyn til kvalitet i arbejdet nævner Kommissionen, at deltagelsen i livslang læring er øget, og at det er væsentligt med en større overgang fra midlertidige til permanente job. Kommissionen finder, at for få lande er opmærksomme på synergieffekten mellem bedre kvalitet i arbejdet og arbejdsproduktivitet og fremme af beskæftigelsen. s. 10/32

Med hensyn til det tredje mål om social samhørighed og rummelighed viser Kommissionens rapport, at langtidsløsheden nu er svagt stigende efter flere års fald, og at jobudsigterne for de udsatte grupper er forværret.

Kommissionen har i Fællesrapporten også analyseret medlemslandenes implementering af de tre prioriterede områder, nemlig: 1) tiltrække og fastholde flere personer på arbejdsmarkedet 2) forbedre arbejdstagernes og virksomhedernes tilpasningsevne og 3) øge og effektivisere investeringerne i menneskelig kapital. Kommissionen foretager ikke en egentlig benchmarking af medlemslandene, men nævner i forbindelse med omtalen af konkrete emneområder de lande, som er særligt aktive i en given sammenhæng fx nedbrydning af lønforskelle mellem kvinder og mænd.

Kommissionen fremhæver endvidere, at alle de nationale reformprogrammer lægger stor vægt på at tiltrække og fastholde flere personer på arbejdsmarkedet, men at politikkerne er præget af manglende sammenhæng, og man efterlyser en livscyklus tilgang. Tiltag til forbedring af arbejdstageres og virksomheders tilpasningsevne mangler i stort omfang.

Kommissionen giver også en landespecifik vurdering af hvert medlemsland i rapporten. Der fokuseres på den økonomiske situation og gives en generel vurdering af reformprogrammet med underopdeling på makroøkonomisk politik, mikroøkonomisk politik og beskæftigelsespolitik.

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv. Programmet betegnes som ambitiøst, men også realistisk. Kommissionen er enig i reformprogrammets analyser og hovedprioriteter, men så dog gerne flere eksempler på specifikke tiltag som konkretisering af de overordnede brede linier, der præger fremstillingen. Dette gælder særligt, for så vidt angår målsætningerne om øget konkurrenceevne og større tilførsel af arbejdskraft. Kommissionen noterer sig, at flere politiske tiltag forventes udmøntet i lyset af anbefalingerne fra Velfærdskommissionen og Globaliseringsrådet.

Hvad angår det beskæftigelsespolitiske område er Kommissionen enig i både analyse og prioriteringer. Kommissionen vurderer, at de beskæftigelsespolitiske initiativer formentlig kan øge beskæftigelsen i Danmark, men at de danske mål om 50-60.000 flere i arbejde kan blive svære at nå uden yderligere tiltag, som muligvis kan tage afsæt i Velfærdskommissionens anbefalinger. For så vidt angår målene inden for uddannelsesområdet, finder Kommissionen dem fyldestgørende og fokuserede, om end nogle af dem vurderes måske at være for optimistiske.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet m.v.

s. 11/32

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv konsekvenser på disse områder.

Høring

Kommissionens meddelelse har været til høring i EU-specialudvalget vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold. Der er modtaget følgende høringssvar:

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) deler Kommissionens synspunkt om, at ideer og analyser ikke er nok til at løse de udfordringer, vi står overfor. Der er behov for, at der i medlemslandene hurtigt tages de nødvendige og konkrete politiske initiativer, der kan øge arbejdsudbuddet og dermed sikre arbejdskraft til virksomhederne i fremtiden. Den beskæftigelsespolitiske udfordring for Danmark er tydeligt konkretiseret i Velfærdskommissionens analyser. DA er derfor også enig i Kommissionen vurdering af, at de beskæftigelsespolitiske initiativer i det danske reformprogram formentlig kan øge beskæftigelsen i Danmark, men at de danske mål i 2010-planen om 50-60.000 flere i arbejde, kan blive svære at nå uden yderligere tiltag. DA finder det ligeledes spændende, at Kommissionen har ladet sig inspirere af flexicurity-tænkningen og sat sig for, inden udgangen af 2007, at få udarbejdet en rapport, der nærmere ser på balancen mellem fleksibilitet og beskæftigelsessikkerhed.

Dette punkt på rådsmødets dagsorden blev også behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens udkast til Fællesrapport. Rapporten giver i det store og hele en god beskrivelse af de udfordringer, som Lissabon-målsætningerne på beskæftigelsesområdet stiller medlemslandene over for.

Regeringen er enig i behovet for nu at fokusere på implementeringen af de nationale reformprogrammer bl.a. gennem en effektiv bilateral dialog mellem Kommissionen og medlemslandene herom og en reel multilateral overvågning og ”peer pressure”.

Regeringen er også enig med Kommissionens konklusioner vedrørende Danmarks reformprogram, der fremhæver behov for yderligere danske tiltag med henblik på bl.a. at nå målsætningen om et forøget udbud af arbejdskraft.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På mødet i EMCO den 21.-22. februar var der – bortset fra et enkelt medlemsland - generel tilfredshed med den reviderede.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Resumé

Fortsat behov for indsatser til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt til at imødegå den økonomiske effekt af befolkningernes aldring.

Baggrund

Rapporten tager udgangspunkt i Det Europæiske Råds møde på Hampton Court i oktober 2005, hvor Kommissionen slog til lyd for at forstærke samspillet mellem de integrerede retningslinier for vækst og beskæftigelse med en mere effektiv koordination på EU- plan vedrørende social beskyttelse.

Af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i marts 2005 fremgår bl.a., at EU og medlemsstaterne bør fortsætte en politik for social inklusion med en flerdimensionel tilgang, idet de bør koncentrere sig om bestemte målgrupper, som fx børn, der lever i fattigdom.

Rapporten bygger på medlemsstaternes delrapporteringer i løbet af 2005 vedrørende social inklusion, pensioner samt sundheds- og ældrepleje.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Formål og indhold

Følgende fremgår af rapporten:

Medlemsstaterne står over for at skulle opfylde en række socialpolitiske mål på effektiv og omkostningsbevidst vis, samtidig med at de skal tilpasse deres politikker til ændrede omstændigheder og udfordringer. I gennemsnit anvendte medlemsstaterne i 2003 omkring 28% af BNP på social beskyttelse. Danmark anvendte 30,9% i samme periode.

For så vidt angår overførsler fremgår det, at medlemsstaternes reformer har fokuseret på at skabe tilskyndelser til at arbejde. Der er ligeledes rapporteret reformer vedrørende langvarige sygedagpengeydelse med henblik på at sikre, at disse ikke bruges som forklædte førtidspensioner, men i stedet fremmer tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

For så vidt angår pensioner nævnes det, at de fleste medlemsstater har gennemført reformer med henblik på dels at reducere den effektive tilbagetrækningsalder dels at tage hensyn til den stigende levealder.

Rapporten fremhæver, at offentlige pensioner i de kommende årtier fortsat forventes at udgøre den vigtigste kilde til forsørgelse, samtidig med at private pensioner forventes at blive forøget i mange men ikke alle medlemsstater. Solidaritetsprincippet vil fortsat være gældende, således at alle arbejdstagere sikres en form for garantipension, samtidig med at visse perioder uden for arbejdsmarkedet også anerkendes.

Med hensyn til sundheds- og ældrepleje fortsætter medlemsstaterne med at sikre adgang for alle til pleje af høj kvalitet, samtidig med at de tilpasser deres systemer til højere efterspørgsel som følge af stigende levealder, patienternes forventninger og den teknologiske udvikling. s. 13/32

Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse forventes at spille en øget rolle. For at sikre, at uligheder vedrørende helbred ikke forstærkes af mangel på adgang til behandling, er den voksende brug af gebyrer og medfinansiering ledsaget af en bred vifte af betalingsreduktioner for de svageste grupper.

Sammenhæng til Lissabon strategien

Det fremhæves i rapporten, at den reviderede Lissabon-strategi og den åbne koordinationsmetode skal spille sammen, således at social beskyttelse og inklusion støtter målene vedr. vækst og beskæftigelse, og vækst og beskæftigelsespolitikker støtter de socialpolitiske målsætninger.

Hovedudfordringer for arbejdet under den åbne koordinationsmetode

Rapporten konkluderer, at der er et implementeringsgab, dvs. der er forskel mellem de besluttede fælles målsætninger og medlemslandenes efterfølgende bestræbelser på at imødekomme målsætningerne

I rapporten fra 2004 var defineret syv hovedindsatsområder: 1) Øget deltagelse på arbejdsmarkedet 2) Modernisering af de sociale sikringsystemer 3) At forhindre for tidlig afgang fra uddannelsessystemet 4) At eliminere fattigdom blandt børn 5) At sikre anstændige boligforhold 6) At forbedre adgang til sociale tjenesteydelser af kvalitet og 7) At bekæmpe diskrimination og forøge integrationen af etniske minoriteter og immigranter. Disse gentages i indeværende rapport.

Herudover nævnes udfordringer knyttet til indvandring, stigende udgifter vedrørende sundhed samt behovet for økonomisk overkommelige plejefaciliteter for børn, ældre og mennesker med handicap.

Rapporten fremfører, at der er en udfordring i at forbedre de nationale handlingsplaners integration i den nationale politik, herunder i budgetprocedurer, og i den reviderede Lissabon-strategi. Hertil kommer bedre ”governance” i form af bedre mobilisering af interessenter, herunder forbindelse til lokalt niveau, samt klarere ansvar for gennemførelse, overvågning og evaluering. Endelig nævnes bedre sammenkædning mellem de nationale handlingsplaner og strukturfondene, navnlig socialfonden og den europæiske regionale udviklingsfond.

Nøglebudskaber i rapporten

- Behov for en mere strategisk tilgang i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale handlingsplaner for inklusion med henblik på en mere præcis, systematisk og gennemskuelig fastsættelse af politikkerne.
- Fortsatte reformer med henblik på tilskyndelse til at arbejde længere, herunder fremskridt med hensyn til hvordan arbejdsgivere og arbejdsmarkedet behandler ældre arbejdstagere.
- Modernisering af pensionerne under hensyn til nye former for arbejde samt pauser i karriereforløbet, herunder med henblik på børnepasning.
- Sikre adgang til sundhedssystemerne og reducere ulighed samt tilpasse systemerne til øgede behov og større valgfrihed for patienterne. Fremme kvalitet og sikre

finansieringen af effektive systemer. Fremme forebyggelse, aktiv livsstil og en sund alderdom. s. 14/32

- Den åbne koordinationsmetode og den reviderede Lissabon-strategi skal gensidigt forstærke hinanden. Kommissionen og medlemsstaterne bør opbygge rammer med henblik på at sikre dette samspil.
- Behov for en tværgående vedvarende helhedsorienteret tilgang med sigte på holdbarhed. Hertil kommer indikatorer til overvågning af systemernes effektivitet.

Afsnittet om Danmark

Det nævnes, at Danmark fortsat har beskæftigelsesrater et godt stykke over EU's målsætninger. I 2004 var tallene 75,7%, herunder for kvinder 71,6% og for ældre 60,3%. Ledigheden var faldet til 5,4%. Langtidsledigheden (1,2%) og ungdomsledigheden er blandt de laveste i EU. Stigningen i danskernes levealder fra 1960 til 2000 hører til blandt de laveste i EU.

Som udfordringer for Danmark fremadrettet nævnes følgende:

- At sikre det nuværende høje beskyttelsesniveau samtidig med at tilfredsstille den øgede efterspørgsel efter sundheds- og velfærdsydelser i lyset af den stigende levealder,
- at udvikle arbejdsmarkedsredskaber med henblik på at forbedre integrationen af etniske minoriteter på arbejdsmarkedet,
- at opmuntre flere mennesker med handicap samt ældre mennesker til at blive længere på arbejdsmarkedet, og
- at fortsætte den igangværende omstrukturering af sundhedssystemerne med henblik på at forbedre effekten og effektiviteten.

Europa- Parlamentets udtalelser

Europa- parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Rapporten har i sig selv ingen konsekvenser på disse områder.

Høring

Rapporten er den 14. februar 2006 sendt i høring i Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold samt til orientering i Specialudvalget for Sundhedsspørgsmål.

Dansk Arbejdsgiverforening udtaler, at det er glædeligt at konstatere i rapporterne, at vurderingerne af Danmarks performance omkring social beskyttelse fortsat er positiv, og at den danske reformstrategi, som en del af Lissabon-strategien, fortsat vurderes positivt af EU-kommissionen.

Dansk Arbejdsgiverforening har ikke generelle kommentarer til rapporterne - men konstaterer med tilfredshed, at en indsats for at få fattige og udstødte grupper *ind på arbejdsmarkedet* er et væsentligt element i strategien for fattigdomsbekæmpelsen i EU og konstaterer ligeledes, at begreber som "det skal kunne betale sig at arbejde" og "ældre skal blive længere på arbejdsmarkedet" fortsat spiller en væsentlig rolle.

Det er ligeledes glædeligt at konstatere, at den åbne koordinationsmetode har været et godt udgangspunkt for erfaringsudveksling mellem medlemslandene også omkring reformtiltag i de enkelte medlemslande.

LO har to kommentarer:

1. I afsnittet: "Challenges ahead", ser LO gerne at der tilføjes en ny bullit der går på vigtigheden af at de særligt udsatte også forsøges fasholdt og inkluderet på arbejdsmarkedet. Baggrunden for LO's ønske er, at denne gruppe ikke har fået det nemmere de seneste år, og - set i lyset af globaliseringen - ikke forventes at blive mindre i de kommende år.

2. I det tekniske bilag med indikatorer (afsnit 3), bør indikatorerne angående economic inactivity og poverty traps, suppleres med en måling af gevinsten ved at komme i beskæftigelse opgjort *en vis periode efter den ledige er kommet i beskæftigelse*. Formålet med denne nye måling skal være at tage højde for, at man efter at være kommet i beskæftigelse oplever en vis form for lønmobilitet. Et fænomen som er specielt gældende i Danmark. Derfor vil det være mest retvisende først at måle gevinsten en vis periode efter den ledige er kommet i beskæftigelse.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning at støtte arbejdet inden for den åbne koordinations metode med at modernisere den sociale beskyttelse og bekæmpe fattigdom og social udstødelse. Regeringen kan generelt tilslutte sig rapportens konklusioner og budskaber vedrørende tilpasning, modernisering og sikring af økonomisk holdbarhed af den sociale beskyttelse i de kommende år.

Øvrige landes holdning

Det forventes, at de øvrige medlemsstater indtager en positiv holdning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rapporten for 2005 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Ad e) Kommissionens meddelelse om strømlining af den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse og social inklusion
 - Godkendelse af fællesudtalelse fra SPC/EPC

Nyt notat

Resumé

Der lægges i udtalelsen op til Rådets godkendelse af en forenkling og strømlining af den hidtidige anvendelse af den åbne koordinationsmetode på det sociale område, således at elementerne social udstødelse, pensioner samt sundhed og ældrepleje samles under nogle få hovedmål ledsaget af delmål for de enkelte grene.

Baggrund

Udtalelsen udspringer af en meddelelse fra Kommissionen af 21. december 2005 med titlen "Working together, working better: proposals for a new framework for the open method of coordination of social protection and inclusion policies" (KOM(2005)706).

Det Europæiske Råd anførte i konklusionerne fra sit møde i marts 2005, punkt 36, følgende: "EU og medlemsstaterne bør fortsætte en politik for social integration med en flerdimensionel tilgang, idet de bør koncentrere sig om bestemte målgrupper, som fx børn, der lever i fattigdom."

På det uformelle socialministtermøde i januar 2006 konkluderede formandskabet, at ministrene anerkendte rollen for en "strømlinet" proces vedrørende social beskyttelse og inklusion med henblik på at understøtte medlemsstaterne i at modernisere og yderligere udvikle deres nationale sociale beskyttelsessystemer.

Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Formål og indhold

Udtalelsen har til formål at få Rådets godkendelse dels af nye procedurer for anvendelsen af den åbne koordinationsmetode på det sociale område, dels af en række mål for medlemsstaternes politik vedrørende fattigdom og social udstødelse, pensioner samt sundhed og ældrepleje. Der er tale om forenkling af målene, for så vidt angår fattigdom og social udstødelse samt pensioner. Der har ikke tidligere været fastsat mål i forhold til sundhed og ældrepleje.

For så vidt angår procedurerne er hovedbudskabet, at rapporteringerne bør følge cyklussen for de nationale reformprogrammer for vækst og beskæftigelse, således at der opnås en gensidig påvirkningseffekt. Medlemslandene vil første gang skulle rapportere under den nye ramme i efteråret 2006. Herefter vil rapporteringen følge Lissabon-processen, således at der rapporteres næste gang i 2008.

De foreslåede mål er følgende (i uofficiel oversættelse):

De overordnede mål skal fremme:

- a) Social sammenhæng, ligestilling imellem mænd og kvinder, og lige muligheder for alle gennem tilstrækkelige, tilgængelige, økonomisk holdbare, fleksible og effektive sociale beskyttelsessystemer og politik for social inklusion,
- b) effektivt og gensidigt samspil mellem Lissabon målene for social sammenhæng og større økonomisk vækst og flere og bedre arbejdspladser og med EU's strategi for bæredygtig udvikling, samt
- c) god ledelse, gennemskuelighed og involvering af interessenter i udarbejdelsen, gennemførelsen og overvågning af politikkerne.

Følgende mål finder anvendelse på de forskellige arbejdsområder:

En afgørende virkning på udryddelsen af fattigdom og social eksklusion ved at sikre:

- d) adgang for alle til de ressourcer og sociale tjenesteydelser der er nødvendige for at blive en del af samfundet, samt forbygge og håndtere eksklusion, navnlig i dennes ekstreme former, og modarbejde alle former for diskrimination, der leder til eksklusion,
- e) aktiv social inklusion af alle, både ved at fremme tilknytningen til arbejdsmarkedet og ved at bekæmpe fattigdom og eksklusion, samt
- f) at politikområderne vedrørende social inklusion er velorganiserede og involverer alle ledelsesniveauer og relevante aktører, herunder de mennesker, der er udsat for fattigdom, at politikken er effektiv og "mainstreamed" i alle relevante politikker, herunder økonomi, budget og uddannelse. Hertil kommer politik vedrørende uddannelse og struktur fonden (navnlig Socialfonden), samt at de er "kønsmainstreamede".

Tilstrækkelige og holdbare pensioner ved:

- g) tilstrækkelig pensionsindkomst for alle og adgang til en pension, der tillader folk at beholde, i en fornuftig grad, deres levestandard efter tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, i solidaritetens ånd og i rimelighed mellem og på tværs af generationer,
- h) økonomisk holdbarhed af offentlig og private pensionsordninger i forbindelse med sunde offentlige finanser og i lyset af den længere levealder, navnlig ved at understøtte et længere arbejdsliv og en aktiv alderdom og ved at reducere offentlig gæld ved at skabe en balance mellem bidrag og ydelser på hensigtsmæssig og social retfærdig vis; samt ved at fremme en prismæssig overkommelighed og sikring af offentlige og private pensionsordninger, samt
- i) at pensionssystemer er gennemskuelige, korrekt tilpassede til de reelle behov og forventninger, som kvinder og mænd har, og til de krav der udspringer af det moderne samfund, demografisk aldring og strukturændringer; at borgerne kan få de informationer, de har brug for, til at planlægge deres tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, og at reformer bliver gennemført på baggrund af den bredest mulige enighed.

- j) at sikre adgang for alle til tilstrækkelig sundhedspleje og langvarig pleje, og at behovet for pleje ikke fører til fattigdom og økonomisk afhængighed, samt at ulighed i adgangen til sundhedspleje og ældrepleje håndteres,
- k) at fremme kvalitet i sundhedspleje og langtidspleje samt at tilpasse plejen til ændrede samfundsbehov og præferencer i samfundet og hos den enkelte, navnlig ved at udvikle standardkvaliteter, der afspejler bedste internationale praksis og ved at styrke ansvarligheden hos sundhedspersonale samt hos patienter og modtagerne af pleje, samt
- i) at sikre at tilstrækkelig og høj kvalitet inden for sundhedspleje og langvarig pleje forbliver økonomisk mulig og bæredygtigt ved at fremme en sund og aktiv livsstil, gode menneskelige ressourcer til sundhedssektoren samt en rationel brug af ressourcer, navnlig gennem passende tilskyndelse af brugere og leverandører, god ledelse og koordinering imellem plejesystemerne og offentlige og private institutioner.

Komitéen for Social Beskyttelse (SPC) og Den Økonomiske Politiske Komite (EPC) giver i deres fælles udtalelse støtte til den foreslåede forenkling og strømlining af åben koordination på det sociale område. Det fremhæves i den forbindelse, at den nye samlede ramme bør indebære en lettelse i medlemsstaternes forpligtelse til at rapportere, ligesom at fælles mål og én samlet national rapport vil hjælpe medlemsstaterne til at udvikle en mere strategisk tilgang til de udfordringer, som de står over for. Det hilses også velkommen, at den etablerede praksis med samarbejde mellem SPC og EPC fortsættes under den strømlinede metode.

Endelig nævnes, at der bør lægges vægt på fattigdom blandt børn samt nedbrydning af overførsel af fattigdom blandt generationerne.

Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

De foreslåede mål, som indebærer en forenkling i forhold til de allerede vedtagne mål for så vidt angår social udstødelse og pensioner, er i god overensstemmelse med regeringens politik på de berørte områder. De midler, der skal bringes i anvendelse, besluttet nationalt fra sag til sag. Målene vil derfor ikke i sig selv have sådanne konsekvenser.

Høring

Udtalelsen har været sendt til orientering i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold samt EU-specialudvalget for sundhedsspørgsmål.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) finder, at udtalelsen fra SPC og EPC indeholder mange fornuftige betragtninger bl.a.

- at der skal ske samtænkning af Lissabon-processen og processen om Social inklusion/Social protection,

- at en strømlinet proces med åben koordination omkring Social inklusion m.v., s. 19/32 som promoverer samarbejde og udveksling af god praksis/læring i sammenhæng med Lissabon-strategien på nationalt og EU-niveau vil sikre at økonomi, beskæftigelse og socialpolitik kommer til at hænge mere sammen, og
- at den vedtagne strømlinede ramme nedbringer og forenkler kravene om rapportering, men giver samtidig mulighed for at medlemsstaterne i en samlet rapport udvikler en mere strategisk approach i forhold til de udfordringer, man står overfor.

DA peger ligeledes på vigtigheden af:

- at strategien i forhold til modernisering af pensionssystemerne i forhold til fremtidige udfordringer skal fortsætte,
- at antallet af indikatorer, som indgår i rapporteringerne, begrænses og prioriteres med henblik på at sikre en fornuftig udnyttelse af ressourcerne, samt at sikre overskuelige sammenligninger, og
- at der fokuseres mere på implementeringen af de nødvendige reformer på det sociale område, bl.a. gennem opstilling af klare mål på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Dette punkt på rådsmødets dagsorden blev også behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter anvendelsen af den åbne koordinations metode på social- og sundhedsområdet, idet denne muliggør et tæt samarbejde med erfaringsudvekslinger uden at føre til EU-lovgivning. Regeringen er tilfreds med den nye procedure og de nye mål, som samlet set bidrager til en ikke uvæsentlig forenkling samtidig med, at der sikres sammenhæng til de nationale reformprogrammer vedrørende vækst og beskæftigelse, jf. den reviderede Lissabon-strategi.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at sagen støttes af samtlige medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

En tidligere udtalelse fra SPC og EPC om strømlining har været forelagt Folketingets Europaudvalg for ud for rådsmødet den 20. oktober 2003 til orientering.

En udtalelse fra SPC om anvendelse af den åbne koordinationsmetode på sundhedsområdet har været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet den 4. oktober 2004 til orientering.

Nyt notat

Resumé

Kommissionen fremlægger hvert år en rapport om ligestillingssituationen og udfordringerne for ligestillingsarbejdet i EU's institutioner og medlemslande. Rapporten for 2006 foreligger endnu ikke i officiel udgave.

Baggrund

Kommissionen fremlægger en årlig rapport på DER's forårstopmøde om lighed mellem kvinder og mænd.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Formål og indhold

Rapporten for 2006 foreligger endnu ikke i officiel udgave, men det er forventningen, at den vil redegøre for udviklingen i forhold til årets initiativer på ligestillingsområdet, situationen i forhold til ligelønsproblematikken, udfordringer og anbefalinger for fremtidige fokusområder samt en statistisk oversigt en række kerneområder inden for ligestillingsarbejdet i medlemslandene.

Af fremtidige områder forventes nævnt:

- Formindskelse af forskellen i beskæftigelsesfrekvensen mellem kvinder og mænd, herunder særligt for ældre.
- Forbedring af sammenhængen mellem familie og arbejdsliv for både kvinder og mænd.
- Kønsmainstreaming af strukturfondene.
- Fortsat støtte til parterne i deres arbejde for ligestilling.
- Implementering af ligebehandlingsdirektivet.
- Vedtagelse af etableringen af et europæisk ligestillingsinstitut.
- Vedtagelse af "recast" ligebehandlingsdirektivet.
- Fortsat arbejde for at implementere Beijing-handlingsplanen, herunder for eksempel ved en rapport i 2010 på basis af de indikatorer der er blevet udarbejdet siden 1999.

Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet m.v.

Rapporten vil ikke få konsekvenser for disse områder.

Høring

Rapporten har været sendt til orientering i EU-specialudvalget for arbejdsmarked og sociale forhold og dagsordenspunktet på rådsmødet blev behandlet i specialudvalget den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen agter at tage Kommissionens rapport til efterretning.

Generelle forventninger til andre medlemslandes holdning

Det forventes, at samtlige lande tager Kommissionens rapport til efterretning.

Tidligere forelæggelser

Rapporten har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forberedelse af Det sociale trepartstopmøde – *Udveksling af synspunkter*

Nyt notat

Resumé

Det årlige sociale trepartstopmøde forventes som sædvanligt at finde sted dagen før Det Europæiske Råds møde den 23.-24. marts 2006. Formandskabet har indtil videre ikke oplyst noget om emnet for drøftelserne, men det må forventes at dreje sig om arbejdsmarkedets parter reaktioner på især Fremskridtsrapporten.

Baggrund

Rådet (beskæftigelse og socialpolitik) vedtog i december 2002 under det danske EU-formandskab et forslag fra Kommissionen til rådsbeslutning om et "socialt trepartstopmøde om vækst og beskæftigelse".

Formålet med det sociale trepartstopmøde er at styrke den sociale dialogs rolle gennem konsultationer med arbejdsmarkedets parter på europæisk plan om beskæftigelse, økonomisk politik og social beskyttelse, herunder Lissabon-strategien.

Gennem det sociale trepartstopmøde bringer man den sociale trojka (det nuværende og de to følgende EU-formandskaber), Kommissionen og arbejdsmarkedets parter på europæisk niveau sammen mindst en gang om året og altid forud for forårsmødet i Det Europæiske Råd (DER). Mødets diskussioner og resultater skal derefter rapporteres til DER.

Formålet er at sikre en fortsat udveksling af synspunkter med henblik på at styrke parternes bidrag - på basis af deres sociale dialog - til ikke mindst de forskellige elementer i Lissabon-strategien.

UNICE og EFS varetager den tekniske koordinering af sammensætningen af delegationerne for hhv. arbejdsgiversiden og arbejdstagersiden.

Hjemmelsgrundlag

EF-traktaten, særligt art. 202.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Formål og indhold

Formandskabet har indtil videre ikke oplyst noget om emnet for drøftelserne, men det må forventes at dreje sig om arbejdsmarkedets parter reaktioner på især Fremskridtsrapporten med henblik på at bidrage til drøftelserne på Det Europæiske Råds forårsmøde.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Mødet har ikke i sig selv sådanne konsekvenser.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt afholdelsen af de sociale trepartstopmøder, som anses for at bidrage til yderligere inddragelse af arbejdsmarkedets parter i gennemførelsen af Lissabonstrategien.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemslande har traditionelt også støttet afholdelsen af disse møder, hvilket også forventes at være tilfældet denne gang.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Arbejdsprogram for Beskæftigelsesudvalget (EMCO) 2006 *- Information*

s. 24/32

Nyt notat

Resumé

Beskæftigelseskomiteens arbejdsprogram for 2006 indeholder de faste områder, nemlig forberedelse af Det Europæiske Råds forårsmøde 2006 og forberedelse af hovedinstrumenterne i den europæiske beskæftigelsesstrategi (EES), specifikke politikområder, det østrigske og det finske formandskabs prioriteter samt andre spørgsmål.

Baggrund

Beskæftigelseskomiteen (EMCO) har rådgivende karakter og skal fremme samordning af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne mellem medlemslandene. EMCOs arbejdsprogram for 2006 blev godkendt på komiteens møde den 9.-10. februar 2006. Det forventes, at formanden for EMCO på rådsmødet i lighed med de foregående år vil orientere om Komiteens planlagte aktiviteter i 2005.

Hjemmelsgrundlag

Beskæftigelseskomiteen er nedsat af Rådet i henhold til TEF art.130 ved Rådsbeslutning af 24. januar 2000.

Nærhedsprincippet

Da Beskæftigelseskomiteen har rådgivende karakter og skal fremme samordning af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne mellem medlemslandene efter den åbne koordinationsmetode, vurderes nærhedsprincippet overholdt.

Formål og indhold

Arbejdsprogrammet omfatter:

- Forberedelse af Det Europæiske Råds forårsmøde 2006
- Forberedelse af hovedinstrumenterne i den fælles europæiske beskæftigelsesstrategi
- Opfølgning på Hampton Court topmødet
- Evaluering af EES
- Flexicurity
- Produktivitet og arbejdsmarkedets marginalgrupper
- Programmet for gensidig læring
- Indikatorer for beskæftigelsen
- De overordnede økonomisk-politiske retningslinier og den makroøkonomiske dialog
- Rapporten "Beskæftigelsen i Europa 2006".

Høring

Høring er ikke foretaget. Dette punkt på rådsmødet dagsorden blev behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Programmet har ikke i sig selv sådanne konsekvenser.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan orienteringen om programmet til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdning

Det vurderes, at der er enighed om Beskæftigelseskomiteens arbejdsprogram for 2006.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget et notat i sagen.

4. Arbejdsprogram for Komiteen for social beskyttelse (SPC) 2006 *- Information*

s. 26/32

Nyt notat

Resumé

Arbejdet i Komiteen for Social Beskyttelse koncentrerer sig som hidtil om bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, pensionernes økonomiske holdbarhed og tilstrækkelighed samt kvalitet, fri adgang og bæredygtighed for så vidt angår sundheds- og ældrepleje. Hertil kommer drøftelser af sociale tjenesteydelser.

Baggrund

Det forventes, at formanden for Komiteen for Social Beskyttelse på rådsmødet i lighed med de foregående år vil orientere om Komiteens planlagte aktiviteter i 2005.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Formål og indhold

Arbejdet vil som i de tidligere år begynde med vedtagelse af et sæt nøglebudskaber sammen med EMCO om Kommissionens synteserapport til brug for forårsmødet i Det Europæiske Råd. Medlemsstaterne skal i september præstere en rapport om social beskyttelse og inklusion med vægt på bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, pensionernes bæredygtighed m.v. samt bæredygtigheden af og kvaliteten i sundheds- og ældreplejen. I løbet af året vil komiteen endvidere drøfte forventede meddelelser fra Kommissionen om sociale tjenesteydelser samt om inddragelse af personer, som er udstødt fra arbejdsmarkedet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet skal ikke høres

Gældende dansk ret og konsekvenserne herfor

Ikke relevant.

Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Programmet har ikke i sig selv konsekvenser for disse områder.

Høring

Høring er ikke foretaget. Dette punkt på rådsmødet's dagsorden blev behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan tage orienteringen om programmet til efterretning

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater forventes at tage redegørelsen til efterretning

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Arbejdsprogrammet for 2006 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. **Forordningsforslag til ændring af forordning 1408/71**
(diverse ændringer 2005)
- *Generel indstilling*

s. 28/32

Nyt notat

Resumé

Den årlige formelle revision af koordinationsforordningerne om social sikring i lyset af stedfundne ændringer i medlemsstaternes lovgivninger. Har ingen betydning for Danmark.

Baggrund

Kommissionen har den 21. december 2005 fremlagt et forordningsforslag til ændring af forordning 1408/71 (diverse ændringer 2005) (KOM(2005)676). Der foretages ændringer og ajourføringer, der er nødvendiggjort af ændringer i medlemsstaternes lovgivninger.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Traktatens art. 42 og 308, hvilket indebærer enstemmighed og fælles beslutningsprocedure med Parlamentet

Nærhedsprincippet

Kommissionen skriver bl.a. i sin begrundelse for forslaget, at hensigten er at sikre, at koordineringen af de sociale sikringsordninger fungerer effektivt i alle medlemsstaterne. Baggrunden såvel som bevæggrunden for forslaget er hensynet til den frie bevægelighed i EU. Forslaget er en rent koordinerende foranstaltning, som kun kan ske på fællesskabsplan. Medlemsstaterne har fortsat ansvaret for at tilrettelægge og finansiere deres egne sociale sikringsordninger. Regeringen er enig i denne vurdering.

Formål og indhold

Der foretages ændringer og ajourføringer, der er nødvendiggjort af ændringer i medlemsstaternes lovgivninger. Som eksempel herpå kan nævnes ændring af bilag vedrørende Sverige om forskellige definitioner, tilpasninger i bilag vedrørende Nederlandene om sygesikring, ændring af bilag om pensioner for Litauen samt ændringer for Slovakiet vedrørende diverse ydelser. Der er ingen ændringer, der berører Danmark.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslagets skal vedtages i samarbejdsprocedure med Parlamentet. Dog træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor.

Ikke relevant

Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet mv.

Forslaget har ingen konsekvenser for disse områder i Danmark.

Høring

Dette punkt på rådsmødets dagsorden blev behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens holdning er positiv.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at sagen støttes af samtlige medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Kommissionens rapport om virkningen af de nationale overgangsordninger, der blev fastlagt i tiltrædelsestraktaten af 2003 (perioden 1. maj 2004 – 30. april 2006)
- Præsentation fra Kommissionen

s. 30/32

Nyt notat

Resumé

Det følger af tiltrædelsestraktaten med EU-8, at Kommissionen inden udgangen af det andet år efter EU-udvidelsen skal udarbejde en rapport til Rådet, der belyser virkningen af de nationale overgangsordninger vedrørende vandrende arbejdstagere. Kommissionen har udarbejdet denne rapport bl.a. ved inddragelse af en såkaldt High Level Group med repræsentanter fra de enkelte medlemslande, og gennem indsamling af relevant statistik og inddragelse af arbejdsmarkedets parter i de enkelte medlemslande og på europæisk niveau. Kommissionens rapport blev offentliggjort den 8. februar 2006.

Rapporten viser, at der har været tale om en meget begrænset arbejdskraftvandring fra EU-8 til EU-15. Den mobilitet, der har fundet sted, har positivt bidraget til at afhjælpe flaskehalsproblemer og således haft en positiv betydning for den økonomiske udvikling i EU. Lande, der ikke har indført restriktioner efter 1. maj 2004 (Det Forenede Kongerige, Irland og Sverige), har haft økonomisk vækst, faldende arbejdsløshed og stigende beskæftigelse. Generelt har statsborgere, der er vandret fra EU-8 til EU-15, en høj erhvervsfrekvens, og de er blevet integreret uden problemer. Lande med overgangsordninger, der begrænser arbejdskraftindvandring, har dog oplevet uønskede bivirkninger i form af en højere forekomst af omgåelse, illegalt arbejde og proforma selvstændige.

Baggrund

Rapporten er udarbejdet i henhold til Tiltrædelsestraktatens (2003) bilag om overgangsordninger for den fri bevægelighed for personer, punkt 3(2). Det følger heraf, at medlemsstaterne i forbindelse med EU-udvidelsen kan indføre begrænsninger i EU-reglerne om fri bevægelighed for personer. Begrænsninger kan indføres i op til 7 år.

Overgangsperioden er opdelt i tre faser. Første fase udløber to år efter udvidelsen, det vil sige 1. maj 2006. Det følger af tiltrædelsestraktaten, at Rådet inden udløbet af 1. fase skal foretage en revision af de nationale overgangsordninger på baggrund af en rapport udarbejdet af Kommissionen. Efter udgivelsen af denne rapport og inden 1. maj 2006 skal den enkelte medlemsstat meddele Kommissionen, om medlemsstaten ønsker at opretholde en national overgangsordning.

Hjemmelsgrundlag

Jf. ovenfor om Tiltrædelsestraktatens bilag.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Ikke relevant.

Formål og indhold

Rapporten har til formål at give medlemsstaterne et faktisk grundlag for at beslutte, om de fortsat vil regulere adgangen til deres arbejdsmarkeder for statsborgere fra EU-8.

Rapporten viser, at de fleste lande har oplevet, at tilgangen af arbejdstagere fra EU-8 har været mere begrænset end forventet. Statsborgere fra EU-8 udgør mindre end 1 % af

arbejdsstyrken i alle EU-15 lande med undtagelse af Østrig (1,4 % i 2005) og Irland (3,8 % i 2005). Irland har oplevet den største tilgang af arbejdstagere, hvilket har bidraget til en positiv økonomisk udvikling. s. 31/32

Rapporten viser samtidig, at udvidelsen og den frie bevægelighed generelt har haft en positiv indflydelse på den økonomiske udvikling i EU.

Det fremgår af rapporten, at de nationale overgangsordninger har haft en begrænset indflydelse på vandringsmønstrene i EU. Der er således ikke nogen direkte forbindelse mellem omfanget af vandrende arbejdstagere fra EU-8 og de overgangsordninger, der anvendes i de enkelte EU-15-lande. I sidste ende er mobiliteten afhængig af faktorer vedrørende udbud og efterspørgsel. Mange af arbejdstilladelserne blev udstedt til sæsonarbejdere og andre med kortvarig beskæftigelse.

Kommissionen anfører afslutningsvis, at man fuldt ud anerkender medlemslandenes ret til at afgøre, om overgangsordningerne også skal anvendes fremover, men man opfordrer ikke desto mindre medlemslandene til nøje at overveje, om overgangsordningerne stadig er nødvendige set i lyset af udviklingen på deres arbejdsmarkeder og dokumentationen i rapporten.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, beskæftigelsen, arbejdsmarkedet, ligestillingen, erhvervslivet m.v.

Ikke relevant.

Høring

Rapporten vil indgå i drøftelserne i forligskredsen bag østaftalen med henblik på en stillingtagen til, om den danske overgangsordning skal forlænges. Rapporten vil endvidere blive forelagt omgængelsesfølgegruppen, hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenteret.

Dette punkt på rådsmødets dagsorden blev behandlet i EU-specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold den 23. februar 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens rapport velkommen. Rapportens konklusioner ligger på linie med regeringens egne analyser. Arbejdstagere fra de nye EU-lande afhjælper flaskehalse på arbejdsmarkedet og bidrager positivt til den økonomiske udvikling.

Med den danske overgangsordning åbnede Danmark i realiteten arbejdsmarkedet for nye EU-borgere den 1. maj 2004. Den danske overgangsordning er meget liberal og stiller alene krav om, at ansættelsen sker på de vilkår, der gælder på det danske arbejdsmarked.

Kommissionens rapport vil blive drøftet med forligskredsen bag østaftalen på et møde den 1. marts 2006.

Generelle forventninger til andre medlemslandes holdninger

EU-8 vil formentlig bruge rapporten til at understøtte deres argumentation om, at de nationale overgangsordninger for arbejdskraftens fri bevægelighed bør ophæves. Visegradlandene

(Tjekkiet, Ungarn, Polen og Slovakiet) samt Slovenien har udsendt en fælles erklæring, der opfordrer EU-15 til at ophæve de nationale overgangsordninger pr. 1. maj 2006.

s. 32/32

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens rapport er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.